Anul al 54-lea 12 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 12 Pagini Nr. 227 Joi 19 August 1937

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

P IIII

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Emigrarea turcilor şi colonizarea românilor in Dobrogea

După anexarea Dobrogei, cea dintâi grijă a noastră a fost să asigurăm populaţiunii acestei provincii — care forma un mozaic de grupuri etnice — libertatea în materie religioasă, mijloace de dezvoltare în domeniul economic şi cultural şi după un regim tranzitoriu, drepturi depline cetăţeneşti.

Cu toate că în epoca aceea n'a existat o Societate a Naţiunilor, care să ne impună obligaţii, sub forma unui pact, faţă de elementele de altă origină etnică, toate grupurile minoritare din Dobrogea s'au bucurat de atunci de un tratament civilizat.

Am mers chiar mai departe cu protecţia minorităţilor, în cât am uitat ce ne impun propriile noastre interese naţionale în provincia transdunăreană.

Aşa, după câţiva ani dela încheerea păcii, când a început emigrarea turcilor din această provincie, în noua republică turcească, autorităţile noastre s'au alarmat şi au luat măsuri ca să oprească curentul de emigrare, ca şi când această emigrare ar fi fost o primejdie naţională.

Cum până la 1932 prefectura judeţului Durostor eliberase 1044 de paşapoarte de emigrare turcilor, iar prefectura jud. Caliacra eliberase şi ea până atunci, 1336 de paşapoarte, aceloraşi elemente, ministerul muncii a intervenit la ministerul de interne, cerând să se pună în vedere autorităţilor administrative dobrogene să nu mai elibereze asemenea paşapoarte, sub motiv că până atunci s'au călcat dispoziţiile legii privitoare la migraţiuni.

S'a cerut apoi avizul marelui stat major, al ministerului de externe, al oficiului naţional de colonizări şi al comisiunii migraţiunii. Marele stat major, — în 1932, — a opinat că ar fi bine să se oprească emigrarea turcilor din Dobrogea în Turcia. Ministerul de externe a considerat „foarte regretabil faptul că minoritatea turcă, cea mai laborioasă şi liniştită din toate cele ce se găsesc în Dobrogea, este pe cale de a emigra din ţară" şi a propus reţinerea sa.

Oficiul naţional al colonizărilor a răspus că nu aprobă emigrarea locuitorilor turci, cetăţeni români, „de cât în cazuri speciale şi bine definite", dar, în general, ea trebue stăvilită.

In sfârşit, comisiunea migraţiunii a cerut ca această chestiune să fie serios examinată de guvern; iar, în cazul când el va considera oportună, sau necesară, emigrarea unei părţi din populaţia turcă, să ia măsuri în ce priveşte trecerea pământurilor lor, fie direct în posesiunea românilor, fie indirect, prin cumpărarea lor de către stat, în scopul colonizărilor sistematice impuse de interesele noastre naţionale.

A intervenit apoi guvernul din Ankara pe lângă guvernul român, în favoarea emigrării turcilor dobrogeni, în anumite condiţii.

In urma acestor intervenţii, ministerul de interne a decis, în cursul anului 1933, că dacă populaţia musulmană doreşte să emigreze în Turcia, ea nu poate fi silită să rămână în Dobrogea.

Fireşte, că este lipsită de logică opoziţia noastră împotriva curentului de emigrare al turcilor, când aceştia, din indiferent ce consideraţii şi interese, îşi manifestă dorinţa să părăsească Dobrogea, spre a se stabili în patria coreligionarilor lor.

Avem noi oare interesul să reţinem grupurile minoritare, care s'au stabilit în teritoriile noastre, în vremurile trecute, în calitate de colonişti, când ele îşi manifestă dorinţa să emigreze? Ce rost ar avea — în cazul turcilor dobrogeni — opoziţia împotriva emigrării lor massive, când numărul turcilor este relativ neînsemnat şi când în locul lor trebue să stabilim elemente româneşti?

Dar guvernele noastre, după 1927, când a început curentul de emigrare al turcilor din Dobrogea, n'au studiat bine această problemă şi în loc să ia în serioasă consideraţie interesele noastre naţionale, s'a declarat, pe de oparte, împotriva emigrării, din punctul de vedere principial; iar pe de altă parte, a îngăduit emigrările, fără să ia din timp măsurile necesare pentru trecerea pământurilor ce au aparţinut turcilor, în stăpânirea românilor. Aşa se explică pentru ce, în prima fază a emigrărilor, bulgarii din Dobrogea, cu ajutorul băncilor din Sofia, au pus ei stăpânire pe o mare parte din pământurile emigraţilor turci şi abia în ultimul timp, ne-am trezit şi am luat măsuri, pe cale legislativă, în vederea opririi acestor operaţiuni, prin exercitarea dreptului de preemţiune al statului.

Aceste măsuri însă, aşa cum sunt aplicate, nu pot da rezultatele dorite, dacă guvernul nu va încuraja şi organiza o metodică colonizare a Dobrogei noui, cu elemente româneşti.

Conflictul din Extremul Orient şi Societatea Naţiunilor

—xOOx—

de R. SEIŞANU

Vae victis!

Se anunţă că guvernul chinez din Nanking va adresa un apel Societăţii Naţiunilor, în care va cere aplicarea dispoziţiilor pactului, faţă de agresiunea Japoniei. Cu alte cuvinte, China va supune adunării dela Geneva, spre examinare şi sancţionare, conflictul armat ce-l are cu vecina sa dela răsărit, în calitatea sa de membră a acestei adunări şi de victimă a „agresiunii" japoneze.

Dacă se va produce acest fapt, Societatea Naţiunilor va fi pusă iarăş la o grea încercare, căci i se va arunca pe braţe o problemă complicată şi periculoasă, pe care ea nu este în măsură să o rezolve, nici prin conciliarea părţilor aflate în conflict, nici prin pedepsirea şi scoaterea din luptă a agresorului.

Reamintim că, în 1931, când a isbucnit conflictul armat, tot între China şi Japonia, în chestia Manciuriei, reprezentanţii celor două state adverse au adus litigiul lor la cunoştinţa Societăţii Naţiunilor. Ce a făcut consiliul acestei societăţi?

A luat act de comunicările celor două puteri în conflict şi a însărcinat o comisiune specială să facă o anchetă. O anchetă reclamă timp pentru strângerea materialului informativ, pentru triarea acestui material şi redactarea raportului.

De aceea raportul acestei comisiuni de anchetă s'a publicat în Octombrie 1932.

Totuşi, în acest lung interval de timp, Societatea Naţiunilor n'a fost inactivă.

La 11 Martie 1932, adunarea dela Geneva a adoptat o propunere, în care a făcut cunoscut că „datoria membrilor Societăţii Naţiunilor este să nu recunoască nici o situaţie DE FAPT şi nici un tratat, sau acord, care ar fi încheiat prin mijloace contrarii Societăţei Naţiunilor, sau pactului din Paris".

Această propunere platonică n'a avut nici un efect, căci ostilităţile au continuat în Extremul-Orient.

După 11 luni dela adoptarea acestei propuneri platonice, raportul comisiunii de anchetă a fost transmis unei alte comisiuni speciale, — zisă comisiunea celor 19, — ca să redacteze raportul final cu recomandaţii pentru aplanarea conflictului chino-japonez.

Acest document a fost întocmit la 14 Februarie 1933 şi adoptat oficial de Adunarea Societăţii Naţiunilor, la 24 Februarie, acelaş an.

Raportul final a avut caracterul unui sever rechizitor la adresa Japoniei.

„De fapt — scrie d. N. D. Hougthon, profesor de ştiinţe politice la Universitatea americană din Arizona — acesta a fost primul caz când Societatea Naţiunilor a publicat un „raport" asupra conflictului. Acest raport a constituit un adevărat act de acuzaţie mondială, în faţa tribunalului opiniei publice, împotriva unei naţiuni culpabile de o agresiune, pe care adunarea a considerat-o ca o violare a tratatelor solemne semnate de această naţiune".

Aşa dar, de la 18 Septembrie 1931 — data începerii conflictului armat chino-japonez — şi până la 24 Februarie 1933, Societatea Naţiunilor a definit pe agresor şi l-a condamnat în faţa tribunalului mondial al opiniei publice. Care au fost rezultatele practice? Ce satisfacţie a obţinut victima şi ce pedeapsă a căpătat agresorul definit şi condamnat?

Japonia s'a retras definitiv din Societatea Naţiunilor; a denunţat tratatele dela Washington şi Londra; a continuat ostilităţile conform planului de operaţiuni întocmit de marele stat major; a ocupat cu trupele sale întreg teritoriul Manciuriei şi, odată obiectivul principal atins, a proclamat independenţa noului stat „Mancikuo", care, de fapt, este de atunci sub protectoratul său.

Iată cum Japonia, cu toată anatema consiliului dela Geneva şi opoziţia naţiunilor occidentale, a pus lumea în faţa unui fapt îndeplinit, luând în seamă interesele sale naţionale şi bazându-se pe propriile sale forţe materiale şi morale. Conducătorii săi politici şi militari au cunoscut mai bine decât domnii dela Geneva toate datele problemei ce aveau de rezolvat şi au contat pe slăbiciunea evidentă a Societăţii Naţiunilor, ca şi pe diviziunea puterilor interesate în afacerile Pacificului. Insuşi prof. universitar american, d. N. D. Houghton, care e un cald sprijinitor al Societăţii Naţiunilor, în studiul său intitulat: „Situaţia actuală a Societăţii Naţiunilor" (Geneva, Special studies, No. 10, 1935), a făcut următoarele constatări în jurul acestui penibil eşec:

(Continuare în pag. 2-a)

Foşti luptători în pelerinaj la Curtea de Argeş

Asociaţia decoraţilor cu „Virtutea Militară" în faţa catedralei

FOC LA UN BATAL CU PĂCURĂ

PAGUBE DE PESTE 150 MII LEI

Ploeşti, 16 August

Un foc a isbucnit azi dimineaţă, la o instalaţie de rafinare a petrolului, proprietatea d-lui Gheorghe T. Ionescu, din Scăieni. Flacările s'au întins cu repeziciune la un batal cu păcură din apropiere.

Dându-se alarma, au plecat din Ploeşti pompierii cu două auto-pompe, sub comanda d-lui căpitan Manea Mihail. Operaţiunile de stingere au ţinut trei ore. S'a izolat în primul rând instalaţia şi după acea s'a stins focul dela batalul cu păcură.

După o evaluare sumară, pagubele depăşesc suma de 150 mii lei.

Reprezentanţii autorităţilor au deschis o anchetă, spre a stabili cauzele incendiului.

—oxo●oxo—

Execuţii în Germania pentru divulgare de secrete militare

Berlin, 16 (Rador). — Azi dimineaţă au fost executaţi fraţii Erich şi Herman John, originari din Saar, condamnaţi la moarte pentru divulgare de secrete militare.

A mai fost executat şi Wilhelm Firl, pentru vina de a fi căutat să reinfiinţeze organizaţia comunistă, interzisă de autorităţi.

—oxo●oxo—

FILME

In Jo-Man-Fu.

— Dă drumul la radio, chelner.

— Fugi de-acolo, domnule.

— Cred că n'ar fi rău să ascultăm nţică muzică.

— Nu pot să sufăr paraziţii.

Faţă de divergenţa consumatorilor, chelnerul îşi vede de treabă. Discuţia însă urmează. Cei dela mesele depărtate se apropie de centru şi grupul sporeşte ca şi tonul preopinenţilor.

— S'ar putea să cânte la ora aceasta o orchestră mare şi noi să perdem ocazia s'o auzim.

— Eşti naiv când vorbeşti de orchestre mari. O să mai treacă puţin şi o să avem televiziune. O să te convingi atunci şi d-ta la ce se reduc multe din aşa zisele orchestre.

— Gogoşi.

— Da?... Chelner!... Ce vine la rând?

— Spicherul anunţă o orchestră de 15 muzicanţi din Abisinia.

— Aşa?... Ei bine, cheamă un taximetru... Iar d-ta să faci bunătate să mergi cu mine... Nu te codi. că eu plătesc... Vreau să constaţi personal dreptatea mea... Şofeur, cât mai repede la Radio-Shu-king!

Ajunşi în faţa instalaţiunilor de emisiune, invitatul urmează sfios pe celalt, care, salutat de uşieri până la pământ văzându-l că intră ca la el acasă, împinge uşa sălii de muzică.

— Ei! mai zici ceva?

Uluit, preopinentul abia poate să răspundă din umeri.

Înăuntru, în cămăşi (în Jo-Man-Fu e căldură tropicală în toate anotimpurile), trei muzicanţi chei şi spălăciţi. Unul slab, cu bicicleta pe nasul lung şi subţire. Cei cari îl flanchează par concurenţi la recordul diametrului abdominal.

In gură, pe genuchi, pe scaune, o mulţime de instrumente: clarinete, flauturi, tobe mari şi mici, ţambale şi chitare, trompete şi clacsoane.

Toate manevrate de cei trei, — cari continuă mai abitir decât oricând, crezând într'o inspecţie inopinată. *Don José*

UN INTERVIEW AL D-LUI CHAUTEMPS, PRIMUL MINISTRU AL FRANŢEI

Belgrad, 16 (Telor).— *Ziarul „Politika" din Belgrad publică azi un interview cu primul ministru francez Chautemps. D-sa declară, că Franţa doreşte în mod sincer completă libertate de acţiune pentru guvernul iugoslav, şi doreşte ca poporul iugoslav, dar şi toate popoarele aliate cu Iugoslavia, să nu părăsească linia prieteniei cu poporul francez. Pentru Iugoslavia, dar şi pentru aliaţii şi prietenii săi, ca de altfel pentru toată Europa centrală, este de cea mai mare importanţă, ca Mica Înţelegere să devie şi mai puternică şi mai solidă.*

D. Chautemps declară, că el crede în necesitatea şi marele folos al Micei Înţelegeri şi este convins, că în viitor şi alte state interesate se vor încredinţa despre acest lucru.

Gloria in zdrenţe

S'au scurs douăzeci de ani de când România, înăbuşită între hotarele silite şi nefireşti în care trăia, şi a căutat dincolo de Carpaţi aerul dătător de viaţă dorit de atâta amar de vreme din tată în fiu.

Mi-amintesc ca eri, de noaptea de atunci în satul de pe Dunăre unde străjuiam, când glasul clopotelor ni-a vestit hotărîrea ţării să-şi ia înapoi pe preţ de sânge, pământul ce-i fusese luat pe socoteli numite diplomatice. Vremuri chinuitoare de obidă, vremuri înălţătoare de nădejdi, vremuri mişcătoare de încercări de împlinire, se ciocneau amintitoare în acel dăngănit care pe tot întinsul pământului românesc, din câmpii până în codri ,răscolea vuetul străbun când oşteanul era chemat la luptă. Şi au trecut mai toţi munţii în care rămăsese nestins sufletul neamului.

Pentru mulţi dintre ei, clopotele sunaseră, cu un ceas mai de vreme, cele din urmă clipe. Ei şi-au dat sfârşitul, fie muşcând ţărâna, fie cu faţa în sus, cu ochii mari deschişi privind spre acel vis pentru care li se ceruse jertfa vieţii. Alţii s'au înapoiat întregi, îndureraţi că visul pentru care se luptaseră nu era cel pentru care porniseră. Iar alţii, şi-au lăsat acolo ceva din trupul lor. Mâini, picioare stau, putergai din belşug răspândit în glia apărată de ei, şi sângele lor şi al celor morţi a udat ţarinele cu holde de grâne care astăzi, fac bogăţia, nu a lor ci a celor cari priveau, fie dela servicii adăpostite, fie de mai de departe, cum pieria floarea ţării, cum se sfârteca trupul ei şi al lor!

Acestora astăzi li se zice *„invalizi"*.

Pe aceşti *„invalizi"*, adică foşti ostaşi săraciţi de sănătate şi îmbogăţiţi cu o racilă dobândită în războiul cel mare, îi poate întâlni oricine zilnic, în preajma cocioabei din strada Berthelot! Acolo se află *ospelul invalizilor* noştri, unde sărmanii ciopârţiţi sunt robii biurourilor. Este ceva mai mărunt decât cel clădit la Paris de Napoleon pentru ciuntiţii lui, cari duseseră faima Franţei în lumea întreagă. Şi totuşi ,când din vitregia vremii, marele împărat s'a năruit, hotarele Franţei erau mai micşorate decum le luase el în amurgul republicii. Ai noştri au întregit hotarele punând pietre însângerate, cioturile şi ciolanele de cari astăzi sunt văduviţi. Nimic mai mişcător şi mai dureros, ca sgomotul ce-l iac *picioarele lor de lemn*, pe bazaltul străzii. Banii pentru *cumpărarea de proteze*, fuseseră, până anul trecut, şterşi din bugetul ministerului sănătăţii. Clădiri nesfârşite sau mai ştiu ce nevoi politice aveau precădere!

Pe aceşti glorioşi zdrenţuiţi, i-am mai văzut defilând sub bolta izbânzii, din fericire sfârşită, netezind astfel încă o dungă din haina care trebue să îmbrace gloria neamului. Cu toate zdrenţele cari acoperiau trupurile lor, nefericiţii ostaşi se deşirau, ca un şirag de mărgăritare şi purtau în ochii lor mulţumirea să fi croit drumul pe care mulţi, foarte mulţi, culeg roade pe cari nu le-au sădit. Nu este deajuns.

Se cade o mai omenească luare aminte a acestor zdrenţăroşi făuritori ai închegării României. Toţi „valizii" se adună între ei. Toţi iau parte la serbări. Toţi strejuesc la căpătâiul lespezii din Curtea de Argeş. Sunt peste tot, şi pe bună dreptate. Invalizii sunt socotiţi de prisos şi sunt scoşi din când în când, acolo unde ar fi ruşine să mai fie văzuţi. Gunoiul istoriei este făcut pentru alţii din care totuşi, moravurile îi scot.

De ce oare, ciungii, schiopii marelui război — nu cei cu racile lăuntrice — n'ar fi adunaţi în companii cari să facă cu rândul de strajă, fie la aşa zisul mauzoleu din Mărăşeşti, ruină proaspătă pe nesimţirea oficială, fie la bolta izbânzii, fie la Curtea de Argeş, fie chiar la lespedea sfântă sub care se odihneşte ostaşul necunoscut celor de azi, dar nu lor? Acest semn de cinstire li-ar ridica moralul, iar pentru cei tineri ar fi o pildă vie a jertfirii pentru neam. Totdeodată vor cruţa răspândirile trupei permanente.

Miliardele *diverse* din buget n'ar fi rău atinse cu întreţinerea lor şi cu îmbrăcămintea fără zorzoane, care li-ar da înfăţişarea oştăşească. Ştiu că unii sunt răsplătiţi cu debite de tutun. Dar oare toţi debitanţii sunt invalizi de război sau Români?

Cinstirea a tot ce se leagă de fiinţa neamului — face tăria acelui neam. Nimic nu este trecător şi toate se înlănţuesc. Invalizii din războiul de întregire au drept la o mai mare cinstire. Gloria nu poate umbla în zdrenţe, nici să fie lăsată în gunoiul istoriei, uitată şi ea după douăzeci de ani!

EMANUIL HAGI MOSCO

Ucişi de trăznet

Varşovia, 16 (Rador). **Trei persoane au fost trăznite lângă o mare cruce de fier, aşezată pe vârful muntelui Giewont din regiunea Tatra.**

—oxo●oxo—

Von Riebbentropp intocmeşte un raport asupra situaţiei din Anglia

München, 16 (Radio-Central. — **D. von Riebbentropp, ambasadorul german la Londra, a sosit azi la Feldasing pe lacul Staremberg, unde familia sa se află în vilegiatură.**

D-sa va rămâne acolo câteva săptămâni şi va elabora un raport către cancelarul Hitler asupra situaţiei în Anglia.

—oxo●oxo—

RĂZBOIUL CHINO-JAPONEZ

Shanghai, 16 (Rador). — **S'a răspândit zvonul că mareşalul Chang-Kai-Sek a luat personal comanda forţelor chineze din Shanghai, care sunt evaluate la un efectiv de 13 divizii.**

MAREŞALUL KAI CHEK,

M. S. REGELE ŞI MARELE VOEVOD MIHAI LA EFORIE

Constanţa, 16 August

Incă această noapte, la ora 12, M. S. Regele şi Marele Voevod Mihai, după banchetul dela Mamaia, au părăsit localitatea, plecând cu automobilul la Eforie, unde se vor odihni câteva zile în palatul regal.

Pădurea Ştefăneşti (Ilfov) în flăcări

O porţiune din pădurea Ştefăneşti (Ilfov), proprietatea d-lui Brâncoveanu, a luat foc Luni pe la ora 4 după amiază. Incendiul se datoreşte neglijenţii unor săteni cari au aprins foc spre a prepara mâncarea şi după ce au terminat, au plecat şi nu l'au stins. Din cauza vântului, focul s'a întins prin frunzele uscate la tufişurile din jur şi apoi la arborii mari. Imediat ce au fost aunţaţi pompierii, a plecat la faţa locului postul Ferdinand, sub comanda d-lui căpitan Selten care, împreună cu pădurarii, jandarmii şi sătenii din comuna Ştefăneşti, se străduesc să localizeze incendiul.

Au ars până acum 100 hectare de pădure.

SCRISORI DIN PARIS

Criza din sânul naţionaliştilor francezi

de RENE SAIVE

Paris, August

„Frontul popular" francez nu prea e unit. Şi va fi astfel din ce în ce mai puţin. Dar, se vor întreba unii, ce face opoziţia?

Trebue să recunoaştem că adversarii „Frontului popular" nu sunt nici ei uniţi. Ba chiar, de câteva zile, „Frontul naţional" trece printr'o criză destul de gravă.

Cititorii ştiu că înainte de venirea la putere a domnului Léon Blum existau în Franţa numeroase organizaţii de dreapta.

Aceste organizaţii, aceste ligi, deveniseră destul de puternice şi inspirau atâta teamă grupărilor de stânga, încât prima grijă a guvernului Blum a fost de a le dizolva.

Dar printre Ligile dizolvate era şi faimoasa organizaţie a „Crucilor de foc", prezidată de colonelul de la Rocque. In ciuda importanţei lor numerice, „Crucile de foc" n'au încercat să se opună dizolvării lor. Dimpotrivă, colonelul de la Rocque s'a supus voinţii guvernului şi s'a mulţumit să întemeieze un nou partid politic: partidul social francez. In clipa aceea numeroşi prieteni ai colonelului s'au despărţit de el, printre cari ducele Pozzo di Borgo, despre care vom vorbi mai jos.

Partidul social francez a luat în curând o mare extensiune. Se poate spune în prezent că e partidul cel mai numeros din Franţa. Cuprinde aproape 2 milioane de aderenţi şi are şi un ziar important: le Petit Journal.

Dar, în timp ce lua atâta desvoltare, partidul social francez refuza să fie la remorca vechilor partide de dreapta. Refuza chiar să adereze la „Frontul libertăţii", întemeiat de comunistul convertit Jacques Doriot şi menit să strângă toate forţele „nationaliste" împotriva „marxismului".

Atitudinea aceasta indepen-

(Continuare în pag. 2-a)

Limitele juridice ale protecţiunii minorităţilor

de GEORGE SOFRONIE

Profesor la Universitatea din Cluj

Câteva congrese internaţionale, din seria numeroaselor reuniuni de acest fel, organizate în vara aceasta, au reactualizat problema **protecţiunii minorităţilor**, şi diferiţi delegaţi, mai mult sau mai puţin imputerniciţi, au cerut, ca de atâtea ori în trecut, prin drastice moţiuni, punerea în întârziere a statelor **obligate**, care nu şi-ar îndeplini cu loialitate, îndatoririle însuşite. Critice s'au adus şi Societăţii Naţiunilor, care nu şi-ar exercita cu destulă autoritate şi energie, garanţia **internaţională** a tratatelor „adiţionale", pe care ea şi-a însuşit-o la timpul său, prin o serie de **rezoluţii** ale Consiliului, şi la care, vom adăuga, ea nu fusese obligată, nici prin litera Pactului ei, nici prin texte formale ale tratatelor de pace. Iar ca încoronare a repetatelor revendicări, s'a pretins din nou, lărgirea actualelor obligaţiuni, prin recunoaşterea personalităţii internaţionale a grupurilor minoritare, **ca colectivităţi**. Dar pentru statele astăzi legate prin regimul în vigoare, ferindu-se solicitanţii de a accentua asupra acelui „drept universal al minorităţilor" de care s'a vorbit altădată spre a nu fi indispuse marile puteri, lucru neplăcut în momentele de faţă, când în unele cercuri se lucrează de zor, la instaurarea unei **ierarhii internaţionale**. Căci aceste puteri „cu interese generale" şi-au spus în diferite ocazii, cuvântul lor hotărît contrar, tezei apărată de statele **obligate** — cărora astăzi li se găseşte încălcată grav **suveranitatea** şi **egalitatea**, — de **generalizare**, a actualului regim de protecţiune.

Decât, hotărît lucru, că mergând pe această cale, respectivii exponenţi ai minorităţilor, stăruesc într'o greşită politică, şi îndispunând statele obligate, — printre care acesta al nostru, nu poate fi învinovăţit de ignorarea obligaţiilor sale, îndeplinirea lor loială fiindu-i recunoscută şi în forurile internaţionale, — creind o stare de încordare între stat şi minorităţi, dăunează minori-

(Continuare în pag. 2-a)